

Pomen neformalno pridobljenega znanja od antike do 16. stoletja

Importance of Non-Formally Acquired Knowledge from the Antiquity to the 16th Century

Tadej Vidmar

17

Povzetek

V zadnjem času se veliko pozornosti namenja načinom posredovanja in pridobivanja znanja, ki presegajo tradicionalne pristope in klasifikacije. Premik poudarka s formalnih oblik in metod izobraževanja ter učenja na neformalno in priložnostno učenje je očiten predvsem pri odraslih. Oblikujejo se nove smernice in zahteve, pri čemer postajajo zmeraj pomembnejša spoznanja o nujnosti učenja skozi vse življenje. Dve ključni komponenti takega pridobivanja znanja, poklicni razvoj in razvoj posameznikove osebnosti, so poznali že v drugih zgodovinskih obdobjih. V antični Grčiji in Rimu so poudarjali koristnost in nujnost pridobivanja znanja tudi po zaključku »formalnega šolanja«. Za srednji vek lahko ugotovimo, da je, ob upoštevanju dejstva, da je za vsakega od njegovih treh družbenih razredov veljal poseben, njemu lasten način pridobivanja in posredovanja znanja, tudi poudarjal nujnost in potrebnost razvoja tako poklicnega znanja in spretnosti kot posameznikove osebnosti. V času reformacije je bila postavljena nova paradigma razumevanja učenja na neformalen način, predvsem z zahtevama po individualiziranem vzpostavljanju stika z Bogom in po tem, da bi naj Sveto pismo prebirali verniki sami v svoji materinščini. S Trubarjem je v tem času pri nas prišlo do praktične izpeljave zahtev po pridobivanju znanja na neformalen način, saj je svoja dela zasnoval tako, da bi se lahko iz njih (na)učili brati vsi, ne glede na starost. Prav tako pa je – z namenom razvoja oziroma spreminjanja posameznikove osebnosti skozi vse življenje – zahteval redno branje Svetega pisma in drugih »svetih spisov«.

Ključne besede: vseživljenjsko učenje, vseživljenjsko izobraževanje, reformacija, srednji vek, formalno izobraževanje, neformalno izobraževanje, priložnostno učenje, poklicni razvoj, razvoj osebnosti, antična Grčija, antični Rim, trije redi